

Resepolicy

Götene kommun

2021-05-05

Personal- och ekonomienheten

Antagen av Kommunstyrelsen § 106, 2021-05-05

Götene kommun

1 Sammanfattning

Götene kommuns resepolicy handlar om att påverka resandet innan resan påbörjas.

Hur vi reser har stor betydelse för vår klimatpåverkan. Utsläppen från flyg- och biltransporter hör till våra största miljöhot. Genom att låta bilen stå och samåka mer eller cykla kan vi minska denna påverkan.

Götene kommuns resepolicy blir därmed en del av vårt Agenda 2030 arbete för en långsiktig hållbar utveckling, arbetsmiljö och resursanvändning. Policyn ska hjälpa kommunen att uppnå miljömålen med minskad miljöpåverkan från kommunens transporter.

Resepolicyn ska vara klimatstyrande vilket innebär att policyn ska styra mot:

- resfria möten,
- reglera egen bil i tjänsten
- erbjuda alternativ som cykel och bilpool
- miljö- och klimatkrav på fordon
- minimera flygresandet
- att uppmuntra till ett hållbart resande till och från arbetet.

Götene kommuns resepolicy inleds med en tillämpningsdel hur du som medarbetare ska resa på det mest säkra, miljövänliga och billiga sättet när du reser i tjänsten.

Därefter följer en beskrivning av kommunens arbete med FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Klimat 2030. Till Klimat 2030 har Götene kommun kompletterat med egna klimatlöften. Ett av dessa är en klimatstyrande resepolicy.

Innehåll

1	Sammanfattning	2
2	Tillämpning	4
2.1	Att mötas utan att träffas	4
2.2	Fysiska möten	4
2.3	Att resa i tjänsten	4
2.4	Att välja färd sätt vid resa	5
2.5	Resor inom kommunen sker enligt följande prioriteringar:	5
2.6	Resor utanför kommunen sker enligt följande prioriteringar:	5
2.7	Resor till och från arbetet	6
2.8	Säkerhet	6
2.9	Ersättning för tjänsteresor	6
2.10	Privata kostnader	7
2.11	Personliga rabatt- och bonussystem	7
3	Agenda 2030 och kommunens resepolicy	8
3.1	Bakgrund.....	8
3.2	Syfte.....	9
3.3	Övergripande mål.....	9
3.4	Omfattning	9
3.5	Ansvar.....	10
3.6	Försäkring.....	10
3.7	Uppföljning	10

2 Tillämpning

Här kan du läsa om hur du som medarbetare ska resa på det mest säkra, miljövänliga och billiga sättet när du reser i tjänsten.

Tillämpningen innehåller följande delar:

- Att mötas utan att träffas
- Fysiska möten
- Att resa i tjänsten
- Att välja färdstätt vid resa
- Resor inom kommunen
- Resor utanför kommunen
- Resor till och från arbetet
- Säkerhet
- Ersättning för tjänsteresor
- Privata kostnader
- Personliga rabatt- och bonussystem

2.1 Att mötas utan att träffas

Den säkraste, mest miljövänliga och billigaste resan är den som inte behöver göras. Prova därför alltid om tjänsteresorna är nödvändiga eller om de går att ersätta med ”resfria möten”, såsom telefonmöten, video- eller webbkonferenser. Du och dina mötesdeltagare sparar tid, pengar och miljö om ni möts på distans.

När du själv arrangerar ett möte ser du över möjligheten att ta tillvara på tekniken och bjuder i första hand in till ett telefonmöte, videokonferens eller webbmöte.

Du som chef ser till att teknik för enklare telefon- och webbmöten är lätt tillgänglig. Dina medarbetare ska få bra och tydlig information om dessa alternativ och kunna få stöd när de använder tekniken.

2.2 Fysiska möten

Det kan finnas behov av fysiska möten mellan människor och dessa är en viktig del av kommunens verksamhet. Planera dessa möten i god tid och undersök olika mötesalternativ. Lokalisering och tider bör anpassas till kollektivtrafiken.

2.3 Att resa i tjänsten

Resor ska ske så att miljöpåverkan, säkerhetsrisker och totalkostnad minimeras samtidigt som att arbetseffektiviteten optimeras. Avgörande för hur resan genomförs är en helhetsbedömning, där hänsyn också tas till medarbetarens individuella förutsättningar och behov. Vid längre resor kan det exempelvis vara behövligt med 1:a klass tågresa.

Vid totalkostnad ska hänsyn tas till alla delar såsom transport, logi, arbetstid och restid. Av kostnadsskäl ska resor som kräver bokning bokas så tidigt som möjligt.

Som utgångspunkt vid bokning väljs standardnivå.

- Tåg:* Tågresor ska ske till lägsta möjliga kostnad. Vid resa med nattåg, egen kupé.
- Flyg:* Flygresor ska ske med klimatkompenserat flyg och till lägsta möjliga kostnad som normalt är ekonomiklass.
- Båt:* Egen hytt med dusch och toalett.
- Taxi:* Kollektivtrafik ska främst väljas före taxi eller tågtaxi. På kortare sträckor kan taxi vara ett kostnadseffektivt transportmedel.
- Logi:* Normalstandard vid övernattnig på hotell är enkelrum med dusch eller bad och toalett.

2.4 Att välja färdssätt vid resa

Du föregår med gott exempel genom att främst välja färdssätt med låg miljöbelastning. Självklart följer du alla lagar och bestämmelser samtidigt som du visar hänsyn i trafiken. När du ska bedöma restiden inkluderar du tiden för resan, väntetider under resan, tid för parkering, gångtid och väntetid mellan ankomst och mötets början.

2.5 Resor inom kommunen sker enligt följande prioriteringar:

1. Gå, cykla eller använd el-cykel om möjligt.
2. Åk kollektivt om sådan finns och turtäthet med mera tillåter det.
3. Låna en av kommunens miljöbilar via bilpoolen.
4. Egen bil.

Reser ni flera tillsammans eftersträvas alltid samåkning.

2.6 Resor utanför kommunen sker enligt följande prioriteringar:

Resor upp till 50 mil sker med kollektivtrafik eller bil från kommunens bilpool utifrån vad som är praktiskt och lämpligt beroende på resmål.

Resor längre än 50 mil sker i första hand med buss eller tåg, i sista hand med klimatkompenserat flyg. Anslutnings- och destinationsresor för tåg eller flyg görs i första hand med kollektivtrafik och i andra hand med taxi. Resor på destinationsorten görs i första hand med kollektivtrafik och i andra hand med taxi. Vid beställning av taxi och hyrbil ska miljöbil efterfrågas.

2.7 Resor till och från arbetet

Resor till och från arbetet omfattas inte av riktlinjerna. Anställda och förtroendevalda ska likväl uppmuntras att gå, cykla, samåka eller åka kollektivt till och från arbetet.

2.8 Säkerhet

Varje resa ska göras så effektiv, trafiksäker och miljöanpassad som möjligt. I de fall det föreligger konflikt mellan säkerhet och miljö väljer vi säkerhet. I konflikter mellan olika andra mål måste avvägning ske utifrån lokala förutsättningar. Säkerhet kan kräva uppoffringar på effektivitetens bekostnad.

- *Fotgängare*

Som fotgängare bär du alltid reflex vid mörker.

- *Resa med cykel*

Cykelhjälm ska användas vid tjänsteresor med cykel. Användning av cykelhjälm minskar risken för allvarliga skador vid cykelolyckor och är därför motiverad utifrån Arbetsmiljölagens krav på arbetsgivaren "att vidta alla åtgärder som behövs för att minska risken för ohälsa och olycksfall".

- *Resa med bil*

Vid resor med kommunens tjänstefordon ska fordonet framföras på ett trafik- och miljösäkert vis. Du är som förare skyldig att följa gällande trafikregler, detta innebär bland annat att du är skyldig att se till att övriga eventuella medpassagerare är bältade. Eventuella kostnader för trafikförseelser betalas av den ansvarige föraren. Kommunen kommer vid eventuellt bötesföreläggande från hastighetskamera eftersöka ansvarig förare i till exempel bokningssystemet.

Samtal i mobiltelefon under bilkörning får endast ske med handsfreeutrustning. Med handsfreeutrustning avses i första hand helt personburen utrustning som tillåter föraren att använda båda händerna för bilens framförande/manövrering.

Vid bilresa med barn ska babyskydd och/eller bakåtvänd bilstol, bältesstol/-kudde anpassad till barnets ålder och vikt användas.

Chef/arbetsledare ska tillse att alkohol- och drogtester på arbetstagare genomförs vid misstanke om påverkan.

2.9 Ersättning för tjänsteresor

Ersättning för tjänsteresor betalas enligt bestämmelserna i Götene kommuns kollektivavtal. Reseräkningar med fullständiga verifikationer i original för alla utlägg som ska ersättas bör lämnas inom en månad efter tjänsteresans slut. Ersättningen betalas ut i samband med löneutbetalning.

2.10 Privata kostnader

Kostnader som uppstår i samband med tjänsteresa som är av privat natur bekostas av den enskilde. Exempel på sådana är kostnader för hyra av filmkanal på hotell och kostnader för varor från minibaren.

- ***Extra dygn i samband med tjänsteresa***

Om extra dygn förläggs i samband med tjänsteresa (till exempel vid uttag av semesterdag) ska detta anges vid bokning och betalas av den enskilde.

- ***Anhörig***

Om en anhörig följer med som medresenär på en tjänsteresa ska denne själv betala för de merkostnader som uppstår i samband med resan. Detta ska anges vid bokning och betalas av den enskilde direkt till resebyrån.

2.11 Personliga rabatt- och bonussystem

Vissa hotellkedjor har personliga rabatt- och bonussystem, det kan till exempel innebära att var tionde övernattning är gratis. Sådana rabatter bör företrädesvis tillfalla kommunen, dock kan rabatter av mer personligt slag tillfalla den enskilde resenären.

3 Agenda 2030 och kommunens resepolicy

3.1 Bakgrund

En samhällelig hållbar utveckling – ekonomiskt, miljömässigt och socialt – är vägledande för alla beslut i Götene kommun. En hållbar miljömässig utveckling kräver en minskad klimatpåverkan och en kraftfull miljöpolitik utifrån målsättningen att Götene kommun ska vara fossiloberoende 2030.

Kommunen strävar mot en tillämpning av FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Sveriges Agenda 2030, anpassad till kommunens lokala förutsättningar. Som kommun deltar vi i Klimat 2030, vilket kraftsamlar kommuner och andra organisationer i Västra Götaland att bidra till en klimatsmartare region. Till Klimat 2030 har Götene kommun kompletterat med egna klimatlöften. Ett av dessa är en klimatstyrande resepolicy. Med hållbart resande avses resande och transporter som är effektiva och bra för såväl ekonomi och samhällsutveckling som hälsa och miljö.

Götene kommuns resepolicy handlar om att påverka människors attityder och beteenden och att påverka resandet innan resan påbörjats. Hur vi reser har stor betydelse för vår klimatpåverkan. Utsläppen från flyg- och biltransporter hör till våra största miljöhot och genom att låta bilen stå, samåka mer eller cykla kan vi minska denna påverkan.

Götene kommuns resepolicy blir därmed en del av kommunens arbete för en långsiktigt hållbar utveckling, arbetsmiljö och resursanvändning. Policyn ska hjälpa organisationen att uppnå miljömålen med minskad miljöpåverkan från kommunens transporter.

Resepolicyn ska vara klimatstyrande vilket innebär att policyn ska styra mot resfria möten, minimera flygresandet, innefatta miljö- och klimatkrav på fordon, reglera egen bil i tjänsten och erbjuda alternativ som cykel och bilpool samt därtill uppmuntra till ett hållbart resande till och från arbetet.

3.2 Götene kommuns miljöpolitik

Götene kommuns resepolicy utgår från gällande klimat och miljöpolitiska program som antogs av kommunfullmäktige i april, 2019. Klimat och miljöpolitiska programmet utarbetades av Kommunstyrelsen. Genom klimat och miljöpolitiska programmet beskrivs den politiska styrningen av vad Götene kommun ska uppnå inom detta område under tidsperioden 2019-2024. Götene kommuns klimat och miljöpolitik tar hänsyn till en samhällelig hållbar utveckling - att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

3.3 Syfte

Resepolicyn syftar till att

- Styra och minska organisationens resande. Resande ska endast ske när det behövs; resfria möten ska väljas/arrangeras när det är möjligt och lämpligt.
- Vara ett styrdokument för ett miljö- och klimatanpassat resande; tjänsteresor ska planeras och genomförs på ett sådant sätt att miljöbelastning och klimatpåverkan minimeras.
- Uppmuntra ett kostnadseffektivt resande; tjänsteresor ska ske så kostnadseffektivt som möjligt.
- Skapa förutsättningar för en trygg och säker arbetsmiljö; tjänsteresorna ska göras på ett så trafiksäkert sätt som möjligt med hänsyn till både resenär/-er och medtrafikanter och förebygga ohälsa/ olycksfall i trafiken.

Som organisation ska kommunen agera förebild och inför olika valmöjligheter bör man välja det alternativ som påverkar klimatet minst med bibehållen säkerhet. I de fall de olika delarna kommer i konflikt med varandra, ska avvägning göras utifrån ett helhetsperspektiv med hänsyn till de lokala förutsättningarna.

3.4 Övergripande mål

Götene kommun önskar erbjuda kommuninvånarna en samhällelig hållbar livsmiljö – att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö. Hållbara resor ska innebära att resa med så lite klimatpåverkan som möjligt och ändrade resvanor kan ge minskade utsläpp.

Genom ett miljömedvetet och kostnadseffektivt resande tillsammans med nya vanor ska Götene kommun vara delaktig i omställningen att fasa ut fossila bränslen med målsättningen att Götene kommun ska vara fossiloberoende 2030.

3.5 Omfattning

Resepolicyn gäller alla kommunanställda och förtroendevalda i Götene kommun och gäller för samtliga resor som företas inom ramen för respektive tjänst alternativt uppdrag och som betalas av kommunen.

Resor mellan bostad och arbetsplats omfattas inte av resepolicyn, vilket dock inte hindrar Götene kommun från att uppmuntra och motivera medarbetare att cykla eller gå till arbetet istället för att ta bilen.

Utöver policyn ska verksamheterna vid behov utarbeta rutiner för resor och fordon inom ramen för verksamheten, till exempel inom Hemvården.

Avsteg från policyn kan i enskilda fall göras efter beslut från respektive chef.

3.6 Ansvar

Samtliga medarbetare och förtroendevalda i Götene kommun ansvarar för att resor i tjänsten sker på ett säkert, miljöanpassat och resurseffektivt sätt i enlighet med resepolicyen.

Varje chef har ansvar för att informera om vad som gäller och att tillse att kostnaderna för resorna står i proportion till nyttan, att de övergripande målen så långt som möjligt beaktas samt att verksamheter med regelbundna resor ruttplanerar dessa.

3.7 Försäkring

Samtliga anställda och förtroendevalda omfattas av en tjänstereseförsäkring. Vid resa utanför Sverige ska reseförsäkringsbevis medtas.

3.8 Uppföljning

Resepolicyen ska följas upp årligen av respektive nämnd via en utvärdering över i vilken omfattning beslut och beteenden har påverkats utifrån de övergripande målen.

Trafiksäkerhets- och miljöarbetet ska kontinuerligt förbättras vilket innebär att kommunens krav på personbilar samt regler för tjänsteresor ska ses över varje år och vid behov uppdateras.

Varje sektor ska följa upp sina resor och transporter för ständiga förbättringar. Uppföljningen kan exempelvis omfatta:

- Kostnader för resor.
- Val av transportsätt vid korta respektive långa tjänsteresor.
- Bränsleförbrukning och körsträckor.
- Fordonsflottans omfattning i relation till användningen.

Som en del i sektorernas systematiska arbetsmiljöarbete ingår uppföljning av arbetsskador och tillbud relaterade till resor i tjänsten samt risker relaterade till resor i tjänsten.